

Undgå tørke når solbær blomstrer

Vandmangel under blomstringen i solbær medfører et reduceret udbyttepotentiale, fordi blomsterne falder af. Det er derfor vigtigt at kunne vande i denne periode.

TEKST: NATASA ČEREKOVIĆ, KAREN KOEFOED PETERSEN, MAJKEN PAGTER, HANNE LAKKENBORG KRISTENSEN OG HANNE LINDHARD PEDERSEN
FOTO: CONNIE KROGH DAMGAARD

VANDING VIRKER – Etårs planter af Narve Viking umiddelbart efter 12 dages udtørring (til venstre) eller daglig vanding til pottekapacitet (til højre).

Temperaturen stiger, og årsnedbøren stiger – dog afbrudt af længerevarende tørre perioder. Sådan mener forskerne, at resultatet bliver af klimaforandringerne. Det vil sige større udsving og mere ekstreme vejrforhold, end vi har i dag. Det kan påvirke produktionen af frugt og bær.

For solbær er det blandt andet interessant at undersøge hvilke sorter, der er mest tørketolerante, så vi kan inddrage dem i fremtidens forædlingsprogrammer. Desuden vil vi gerne opnå en større forståelse af de bagvedliggende plantefysiologiske mekanismer.

Tørke reducerer væksten

I et tørkeforsøg med Ben Gairn og Narve Viking lukkede begge sorter delvist bladernes spalteåbninger for at begrænse vandforbruget. Lufttemperaturen og luftfugtigheden påvirkede også spalteåbningernes åbningsgrad, både i de vandede og uvandede planter.

Narve Viking reagerede lidt hurtigere på udtørring end Ben Gairn. Udtørring betød et mindre bladareal og et lavere vandindhold i bladene i forhold til planter, der blev vandet dagligt. Efter 12 dages tørke var bladarealet i Ben Gairn 55 procent mindre og i Narve Viking 69 procent mindre end i de vandede planter.

Daglig vanding giver flere nye rødder

Den mængde tørstof, der blev indlejret i blomster og blade, var reduceret

Forsøget

- Etårs kølelagrede planter af Ben Gairn og Narve Viking.
- Pottet i marts i tre liters potter med markjord og dyrket i væksthuse.
- Midt på dagen varierede temperaturen i væksthuset fra 18 til 28°C.
- Ved begyndende blomstring blev planterne delt op i to grupper:
  - Den ene gruppe blev gødevandet til pottekapacitet én gang om dagen med den brugte mængde vand.
  - Den anden gruppe blev ikke vandet i 12 dage (tørke).
- Efter 12 dage blev planterne fra begge grupper gødevandet dagligt, og væksten blev registreret efter yderligere 17 dage.

i begge sorter efter 12 dages udtørring. Antallet af nye rødder, der var vokset ud til potteklumpens lodrette overflade, var betydeligt højere i planter, der blev vandet dagligt.

Tørke får blomster til at abortere

12 dages udtørring efterfulgt af 17 dage med daglig gødevanding gav bedre genvækst af blade, stængler og rødder i Ben Gairn end i Narve Viking. I Ben Gairn var de to grupper af planter ens efter 17 dages genvanding, mens gruppen af Narve Viking udsat for tørkestress stadig havde mindre tørstof i blade, stængler og rødder end de dagligt vandede. Derimod var tørvægten af blomster reduceret i begge sorter efter genvanding af tørkestressede planter. Tørkeperioden under blomstring betød, at mange blomster aborteredes og faldt af. Genvanding kompenserede ikke for dette.

Ben Gairn er mest tørketolerant

Resultaterne indikerer, at Ben Gairn er mere tørketolerant og kommer sig hurtigere efter udtørring end Narve Viking. Selvom blade og stængler på de tørkestressede planter af Narve Viking tilsyneladende ikke havde genoptaget væksten efter 17 dages genvanding, så vi en langsom genoptagelse af rodvæksten og samme optag af kvælstof fra jorden som i de vandede planter.

Vanding og forædling

Det er vigtigt, at du har mulighed for at vande dine solbærmarker for at undgå udbyttetab på grund af tørke under blomstringen. Vores forsøg viser, at solbærssorter ikke er lige tørkefølsomme. Den viden kan vi udnytte i forædlingen af mere tørketolerante sorter. Resultaterne kan dog ikke overføres direkte til marken på grund af væksthushklimaet og den stærkt begrænsede rodvolumen i potterne. ■

Projektet er en del af EU Interreg IVB ClimaFruit nr. 35-2-05-09.